

Stav hraboše polního v listopadu 2023

06. 12. 2023

5. 12. 2023 - Výsledky monitoringu výskytu škodlivých organismů Ústředního kontrolního a zkušebního ústavu zemědělského (ÚKZÚZ) potvrdily měsíc před koncem roku zvýšení populací hraboše polního. Z celorepublikového průměru 708 aktivních východů z nor na hektar (AVN/ha) v říjnu stouply hodnoty v listopadu na 846 AVN/ha, což napříč sledovaných plodin představuje 3,2násobek aktuálního prahu škodlivosti. Velmi vysoké ohrožení porostů trvá v krajích Jihomoravský, Olomoucký a Zlínský. Kohroženým krajům lze nově přiřadit i kraj Pardubický, kde průměrné hodnoty přesáhly 1 000 AVN/ha. Vysoké počty jsou zjišťovány i v dalších oblastech mimo Moravu, např. na Lounsku, Kutnohorsku, Kolínsku nebo Nymbursku.

V listopadu provedli inspektoři ÚKZÚZ nejvíce pozorování v ozimých plodinách a krmných plodinách setých v letošním roce. Zde hodnoty dosahovaly v průměru 449 AVN/ha, což odpovídalo 2,2násobku prahu škodlivosti. Další pozorování probíhala ve starších víceletých krmných kulturách. Zde se průměrný počet pohyboval okolo 1 610 AVN/ha, což odpovídá hodnotě 4násobku prahu škodlivosti (podzimní práh škodlivosti pro víceleté kultury odpovídá 400 AVN/ha, pro jednoleté 200 AVN/ha). Tato čísla představují extrémně vysoké ohrožení především pro krmné plodiny.

Ohrožené zůstávají okresy Jihomoravského, Olomouckého a Zlínského kraje, kde byly zaznamenány extrémní počty aktivních východů z nor tj. průměrné hodnoty 1 137, 2 119 a 2 487 AVN/ha. Do seznamu přibyl i kraj Pardubický, kde se hodnota přehoupla přes 1 000 AVN/ha, konkrétně 1 158 AVN/ha. Hodnoty přesahující úroveň 10násobku prahu škodlivosti byly hojně zaznamenávány v porostech letošních osevů krmných plodin i ozimých obilnin. Vysoké počty hrabošů byly zjišťovány v dalších oblastech mimo Moravu, např. ve Středočeském kraji nebo na Lounsku.

S ohledem na výše uvedené, je nutné konstatovat, že populace hraboše polního vstupují do letošní zimy ve velmi silných počtech. K redukci populací by mohlo dojít v případě, že současná hojná sněhová pokrývka rychle roztaje, zatopí nory a následně zmrzne. Aktuální podmínky hraboše prozatím nijak neomezují.

I nadále probíhá pravidelná aktualizace ohrožených okresů pro SZIF, která umožňuje v ohrožených okresech aplikovat výjimku ze závazných opatření. [Seznam okresů](#) je pravidelně aktualizován. Podobně poskytuje ÚKZÚZ i informace Státnímu fondu životního prostředí (SFŽP), který využívá data pro žadatele o kompenzace za aplikaci rodenticidů ve zvýšené dávce do nor - [Detail výzvy - NPŽP \(narodniprogramzp.cz\)](#). SFŽP bude přijímat žádosti po dobu trvání výjimky na aplikaci zvýšené dávky rodenticidů, tj. do 31. ledna.2024.

V případě, že průběh počasí v zimních měsících dovolí aplikaci rodenticidů, stále platí nařízení, která umožňují zemědělcům provádět na pozemcích s kalamitním výskytem hraboše aplikace rodenticidu STUTOX II a Ratron GW ve zvýšené dávce do 10 kg na hektar při aplikaci do nor.

Připomínáme, že aplikace přípravku musí být nahlášena ÚKZÚZ nejpozději 3 dny před jejím zahájením. ÚKZÚZ provádí kontroly dodržování podmínek aplikace stanovených v nařízení.

Aktuální vývoj populací hraboše polního můžete sledovat na Rostlinolékařském portálu, měsíční souhrny z monitoringu tohoto škůdce jsou pravidelně zveřejňovány na [webu ÚKZÚZ](#).

Ivana Kršková, tisková mluvčí